

Tizenöt év

Piros.

Minden megáll egy percre. Ilyenkor tudok figyelni igazán. Mit rejthet az apró emberek élete? Milyen titkokat rejtene magukban? Ott áll az a fiatalember. Szorong. Az órájára pillant, fontos embernek tűnik. Elegáns kabát élére vasalt nadrággal. Frissen tisztított cipő. Epekedve várja, hogy indulhasson. Én meg, önző módon, nem akarom, hogy menjen. Meg szeretném tudni, mi jár a fejében. Mi a baj? Nekem elmesélheted! Innám szavaidat, még így is, hogy nem ismerlek. Megint felkapja karját, egy gyors mozdulattal felhajtja kabátjának ujját. A szövet fekete hangjával zengeti az utcát. Kivillan színarany órája. Szinte hallom éles kattogását. Hallom, ahogy múlnak a másodpercek. Hova siethet? Otthon várja a felesége? Vagy még így késő délután is munkába rohan?

Még soha nem láttam őt erre. Pedig régóta állok már itt. Teszem a dolgom és figyelek. Senki nem gondol rám, amikor erre jár. Senki nem köszöni meg nekem, hogy nap mint nap megmentem az életét.

Például ma reggel is járt erre a kedves idős hölgy, akit mindig egy nála húsz-harminc évvel fiatalabb nő kísér. Azt tudom, hogy a kedves idő hölgy minden nap hajnalán könnyedén indul a helyi piacra, ami innen pár sarokra van. Ilyenkor még egyedül. Nem segít neki senki, hisz ilyen korán talán csak az éjszakázó fiatalok vánszorognak élőhalott módon otthonukba, hogy a fejfájásukat enyhítve dőlnek ágyba. Tehát a kedves idős hölgy széles mosollyal siet a napi bevásárlókörtújára, hogy megvegye az ebédhez valókat. Mikor megáll mellettem, egy másik férfi is csatlakozik a társaságunkhoz. Majd egy, a kedves idős hölgnél húsz-harminc évvel fiatalabb nő is kiegészíti körünket. Így állunk négyen, amikor a férfi meglöki a kedves idős hölgyet, és megkaparintja a táskáját. A nő ekkor gyorsan cselekszik, karjaim közé löki a férfit, én pedig a földre terítem egyetlen, a fejére mért csapással.

Zöld.

Ne! Elgondolkodtam az időt! A kedves idős hölgyet bármelyik nap láthatom, de a fiatalember gyors léptekkel indul el, és pár másodperc múlva el is hagy engem. Utána fordulnék, de dolgoznom kell. Az emberek számítanak rám. Mi lesz, ha többször nem látom? Ha csak egyszer jött ezen az útvonalon? Tudni akartam, ki ő. Meg akartam ismerni. Kíváncsi vagyok a történetére. "Miért sietsz ennyire?!" -kiáltanám, de nem jön ki hang a torkomon.

Ilyenkor mindig minden olyan gyorsan történik. Nem szeretem nézni, beleszédülök. Így nem tudom figyelni az embereket. Nem tudok vizsgálódni. Felismerek arcokat, testeket, akár hangokat is, de nem tudom, milyen napjuk volt. Pedig érdekel! Nekem nem mesél senki. Pedig sokszor láttak már! Hát még én őket! Miért nem osztja meg velem senki az érzéseit? Miért hiszik azt, hogy csak egy érzéketlen senki vagyok? Én is létezem. Vegyetek észre, kedves emberek! Ha úgy döntenék, mindenki meghalna, aki erre jár. Nem! Ilyet nem szabad! Hiába vagyok mérges vagy feldúlt, felelősségteljesnek kell maradnom.

Piros.

Végre! Nézzük, kit sodort most ide a betontenger.
Itt van az újdonsült anyuka! Ő régóta lakik a környéken. Végigkísértem a felnőtté

válását. Láttam tinédzserként is, amint édesanyjával veszekszik esztelen. Kiabált, üvöltött, ordított és sírt. Nem zavarta, hogy más is hallja. Tudatni akarta országvilággal, hogy neki rossz, de legalábbis nem jó. Az anyja szobafogságra ítélte őt, mert előző éjjel kiszökött a barátjához.

Egész éjszaka itt ültek a közelben. Tizenhét éves lehetett, ha jól emlékszem. Nagy baj volt. A lány közölte a fiúval a híreket, aminek máskor, máshol és más embereknél jónak számítottak volna. De nem akkor, nem ott és nem náluk. A fiú ideges lett, megütötte a falat többször is. Felborított három kukát. Ekkor vettem észre, hogy felém tart. Már emelte öklét, hogy hihetetlen erejével lecsapjon, ám ekkor a lány megállította, megölelte hátulról és együtt sírtak. Épp ott, előttem. Segítettem volna nekik, de dolgoznom kellett. Még nem volt vége a műszakomnak.

Pár napra a nagy veszekedéseknek, a lány érzelemmentes arccal sétált. A fiút soha többé nem láttam. A bizonyos éjszaka előtt párszor megpillantottam, ahogy a lánnyal kézen fogva járnak. Mindenki irigy volt, aki rájuk nézett. De most, ő sehol. Csak a lány rezzenéstelen arccal. Lassan ment, de mégis gyorsan. Nagyokat lépett, mégis piciket. Átlagos volt, mégis valamiben különleges.

Teltek a hónapok, a lány egyre nagyobb ruhákban járt. Szerencséje volt, mert épp tél közeledett. Így könnyeb titkot tartani, ennyi réteg ruha alatt. Ám eljött a tavasz. A boldogság és újjászületés időszaka.

Egyszer nem egyedül sétált. Mellette volt édesanyja is. Ketten rótták az utakat, ugyanolyan sebességgel, ugyanakkora lépésekkel, ugyanolyan átlagosan, mégis különlegesen és épp ugyanolyan élettelen arccal.

Most pedig itt tartunk. Nem tanult tovább. Dolgozik. Három műszakban, és így is alig tudnak megélni. Vacsorázni nem szokott. Nem engedheti meg magának.

Ám ma egész jó hangulatban van. Játszik kislányával, mosolyog rá, gügyög neki. Ekkor belenyúl a táskájába és elővesz egy szappant. Drágának tűnik. Az ő kezében még drágábbnak. A mellette várakozó úr fintorogva kérdezi, miért nem vett ahelyett inkább magának vacsorát? A pénz nem pazarlásra való. Ekkor az anyuka rámosolyog, és elmondja neki, hogy a szappan mindig a táskájában van. Igen, vehetett volna magának vacsorát helyette, akár egy egész hétre is, de ő a szappant választotta. A szappant, amit minden nap többször elővesz és megszagolja. Ez ad neki erőt ahhoz, hogy folytatni tudja. Hiába szegény, ő is ember. Muszáj költenie magára, különben megőrül.

Zöld.

Az úr biccent egyet, elköszön és sietős léptekkel elindul saját útján. Az anyuka mosolyogva és reménnyel teli arccal tolja tovább a babakocsit.

Én becsukom a szemem. Nem sok ideig, csak egy picit. Fáradt vagyok, csak pihenni szeretnék egy keveset.

Piros.

Lassan kinyitom a szemem. Egy kisfiú szalad egyenesen felém az út másik feléről. Az apukája mögötte kiabál, hogy álljon meg, de a kisfiú szalad. Miért siet ma mindenki? A kisfiú most jöhetett haza az iskolából. Másodikos lehet. Azt hallottam, hogy az édesanyja meghalt. Szomorú eset volt. Senki nem beszél róla, hiába tudja mindenki a történeteket. Még gondolni sem mernek rá, félnek, hogy az özvegy férfi meghallja a fejükben cikázó történetet.

A kisfiú egyre gyorsabban fut. Szerintem a pékségbe siet. Ha jó jegyet kap, jutalma egy kakaós csiga. Az apuka próbálja felvenni a fiú tempóját, de már késő. A kisfiú az úton van, egy másodperc múlva már az apa is. Becsukom a szemem. Nem akarom látni. Nem bírom nézni.

Csend lett. Megfagyott a levegő. Én még mindig nem mertem odanézni. Túl nagy a csend. Mintha megállt volna a Föld. Nem hallottam hangos csattanást, kiáltást, dudaszót vagy sikítást. Biztos nem történt semmi. Miért is nyugtatom magam? Csak kinyitom a szemem és látni fogom, hogy nincs semmi baj. Kinyitottam. Baj van. Hirtelen borzasztó hangzavar kerekedik. A kisfiú görnyedten fekszik apja mellett. Sír. Zokog. Ordít. A környező autók keselyűként sikoltoznak. Tíz-húsz ember állja körül a helyszínt. Senki nem mond semmit. Mindenki csak néz. Csak áll ott. Valaki segítsen már! Meredten bámulunk a kisfiúra, aki azt sem tudja, hogy ott állunk körülötte. Annyit tud, hogy az apja nem válaszol. Nem kel fel. Még a jól bevált "ütöm-a-mellkasát-amíg-fel-nem-kelem" módszer sem működik, amit minden hétfőn, pontosan hajnali 6-kor alkalmazott rajta. Kétségbe van esve. Nem tudja mi tévő legyen. Mentőautók visító hangja száll felénk.

Zöld.

Hiába. Most senki nem mozdul. Itt állnak és néznek. Az anyuka nem szagolgatja a szappant, a kedves idős hölgy nem cseverészik a nála 20-30 évvel fiatalabb nővel, a fiatalember, az úr és a kisfiú sem siet sehova. Ekkor döbbenek rá; én nem irányítok senkit. Nem mentek életeteket. Csak tanácsokat adok. Állj, most piros, jönnek az autók, te ne menj. Mehetsz, most zöld, az autók állnak. Ez nem lehet. Semmi hasznom. Már értem miért nem köszön meg nekem senki semmit. Érzem, felemészt belülről a hasztalanság érzése.

Inkább becsukom a szemem.

Piros.

Egy férfi áll a zebra előtt virággal a kezében. Biztos, hogy nem szerelmét köszönti. Két szál krizantém van nála.

Tizenöt év telt el azóta. A kisfiúból érett férfi lett. Sikeres üzletember. Szerelmet talált magának. Az élet ment tovább.

Csendben néz rám. Nem türelmetlenkedik, nem siet.

Csendben nézek rá. Hálás vagyok, bár ő ezt nem látja.

Zöld.

Elindul felém. Lassan, tisztelettudóan. Végig rám mered. Egy könnycsepp gurul le az arcán. Átér hozzám.

-Bár ne siettem volna akkor annyira. Tudod, izgatott voltam. Máskor mindig haza, vagy a pékségbe siettem, azon a napon édesanyámat jöttem meglátogatni apámmal. Beszélni akartam vele. Köszönni neki. Hmm... emberek és a butaságaik- mondja elhaló hangon- Most is egy oszlophoz beszélek... teljesen megőrültem.

Ezennel lerakja a két szál virágot elé.

-Köszönöm neked. Vigyázz rájuk helyettem is! Én messzire költözök- mondja és elsétál mellettem... kitudja hova.

Pápai Rebeka